

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 123.68
Tarih : 18.06.2025

10/2807

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda yaşanan yüksek enflasyon nedeniyle başta sabit gelirliler olmak üzere toplumun büyük bir kısmı alım gücünü kaybetmiş, emekçi ve emekliler en temel ihtiyaçlarını dahi borçla karşılar noktaya gelmişlerdir. Mehmet Şimşek göreve geldikten sonra eski dönemi irrasyonel olarak tanımlamış, rasyonel olarak tanımladığı yeni dönemde uyguladığı ekonomi politikaları sonrasında geçen iki yıllık sürede resmi enflasyon bile ancak Şimşek'in göreve başladığı seviyelere ancak düşebilmiştir. Son zamanlarda emekçi ve emeklilere yapılan sembolik zamlar gerçek enflasyonun çok altında kalmış, bu da emekçilerin çalışan yoksullar haline gelerek açlığa ve sefaletle mahkûm olmalarına sebep olmuştur. Emekçilerin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli olan ara zam rakamının belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddelerine göre meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 18.06.2025

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
DEM Parti Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

Sezai TRMELLİ
DEM Parti Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de emekçiler; güvencesiz ve ucuz çalışmanın yaygınlaştığı, alım gücünün eridiği, işsizliğin ve borçluluğun arttığı, ağır vergi yükü, hayat pahalılığı ve yüksek enflasyon baskısı altında zorlu bir dönemi yaşamaktadır. İktidarın yanlış kararları sebebiyle yaşanan yüksek enflasyon ortamında sermaye yanlısı politikalarında ısrar etmesi emek sömürsünü derinleştirerek emekçileri çalışan yoksullar haline getirmiştir.

TÜİK talimatlı verilerle Mayıs 2025 enflasyonunu yüzde 35,41 olarak açıklarken EN-AG mayıs ayı enflasyonunu yüzde 71,23 olarak açıklamıştır. AKP iktidarında kronik hale gelen enflasyon can yakmaya devam ederken açlık ve yoksulluk sorunu giderek büyümektedir. Türkiye’de bir taraftan dünya dolar milyarderleri listesine giren sermayedar sayısı artarken diğer tarafta açlık sınırında yaşayan yurttaş sayısı rekor kırmaktadır. Sabit gelirliiler başta olmak üzere emekçi ve emeklilerin büyük bir kısmı açlık sınırının altında gelirlerle yaşamlarını idame etmek zorunda bırakılmışlardır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının verilerine göre, yaklaşık 20 milyon yurttaş sosyal yardımlarla ayakta durmaya çalışmaktadır. Sadece bakanlığa ait bu veri bile toplumun içerisinde bulunduğu yoksulluğu görmek açısından çarpıcıdır. Emekçilerin milli gelirden aldığı pay her geçen gün azalırken, emekçilerin borçluluğu rekor seviyelere çıkmıştır. Ayrıca son yıllarda kredi kartı borçluluğu ve takibe düşen alacak rekor kırarken, kredi kartı harcamalarının önemli bir kısmı zorunlu tüketim harcamalarından oluşmaktadır. TÜİK’in 2024 yılı verilerine göre, nüfusun yüzde 13,7’si yani yaklaşık 12 milyon yurttaş sürekli yoksulluk yaşamaktadır. Kaldı ki gerçek rakam bunun çok çok üzerindedir. Ayrıca OECD’nin verilerine göre, Türkiye’de her 5 çocuktan 1’i okula aç giderken çocuklarda yetersiz beslenme kaynaklı gelişim sorunları artarak devam etmektedir.

2025 yılı memur ve memur emeklilerinin zammı, TÜİK enflasyon verilerine göre hesaplandığından, yüzde 11,54, SSK, Bağ-Kur ve tarım emeklilerinin zammı ise yüzde 15,75 olarak gerçek enflasyonun altında belirlenmişti. 2025 yılında da kamu emekçilerinin çok önemli bir kısmı yoksulluk sınırının altında maaş almaya devam etmektedir. Emekçi ve emeklilere yapılan düşük zamlar gerçek/hissedilen enflasyon oranında değil, inandırıcılığını yitirmiş TÜİK rakamları baz alınarak yapıldığı için emekçi ve emeklilerin alım gücü her geçen gün erimştir. Emekçilerin ücretlerinin hızla gerilediği günümüzde ortalama maaşlar başlangıç/temel ücreti olarak kabul edilen asgari ücrete yaklaşmıştır.

Günümüzde iktidarın sermayeyi öncelleyen politikaları sonrasında emek iyiden iyiye değersizleşmiştir. Normal şartlarda temel ücret olan asgari ücret yaygın ücret haline gelmiş, çalışanların yüzde 50'ye yakını asgari ücretle çalışır duruma gelmiştir. Asgari ücretle çalışan sayısı bu kadar yüksek olmasına rağmen 2025 yılı için asgari ücrete, yüzde 45'e yakın gerçekleşen yıllık resmi enflasyon oranının bile altında yüzde 30 oranında zam yapılarak 17 bin 2 TL olan asgari ücret 22 bin 104 TL'ye çıkarılmış, yaklaşık 4 milyon emeklinin aldığı en düşük emekli maaşı ise 14 bin 469 TL'de sabitlenmiştir. 2025 yılının henüz ilk 5 ayında emekçi ve emekliler açlık sınırının çok çok altında maaş almaya mahkûm edilmişlerdir. Bu süreçte, Türk-İş'in Mayıs 2025 verilerine göre, açlık sınırı 25 bin 92 TL'ye yoksulluk sınırı 81 bin 734 TL'ye kadar çıkmıştır. O sebeple temmuz ayını beklemeden emekçi ve emeklilerin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürmelerini sağlayacak şekilde bir ara zam yapılmalıdır. DEM Parti olarak bugün itibariyle asgari ücret ve en düşük emekli maaşının yoksulluk sınırının yarısı olan 40 bin TL'ye çıkarılmasını savunuyoruz.

Açlık ve yoksulluk sorunu, başta alım gücü gün geçtikçe eriyen emekçiler ve emekliler olmak üzere, toplumun büyük bir kısmı için acil çözülmesi gereken can yakıcı sorun haline gelmiştir. Kronik enflasyonun ortaya çıkardığı tahribatı giderecek politikaların hayata geçirilmesi, emekçilerin harcamalarını azaltan, gelirlerini arttıran ekonomi politik tercihlerin uygulanması ve insan onuruna yaraşır ücretler almaları sağlayacak bir ara zammın yapılması için gerekli çalışmaların hayata geçirilmesi amacıyla Meclis araştırma komisyonu kurulması elzemdir.